

Összefoglaló az új Rajoy-kormány összetételéről és programjáról

2016. november 22.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

Vezetői összefoglaló

Egy tíz hónapig tartó belpolitikai válságot és két országgyűlési választást követően, 2016. október 31-én ismét Mariano Rajoyt választotta meg a spanyol parlament miniszterelnöknek, és november 4-én letette az esküt az új Rajoy-kormány. Az előző kabinetből 7 miniszter tartotta meg pozícióját, 3 leköszönt és 6 új néppárti politikus kapott miniszteri tárcát. Ahogy azt Albert Rivera, a Ciudadanos párt vezetője már Rajoy újráválasztásakor is jelezte, a Ciudadanos nem vállalt szerepet az új kormányban, továbbra is ellenzékben politizálnak. Az új kormány összetétele alapján elmondható, hogy a miniszterelnök a gazdasági stabilitás fenntartását, az államháztartási hiány csökkentését, a munkahelyteremtést, az Európai Unióval való szoros együttműködést és a katalán függetlenségi törekvések kezelését tartja kiemelten fontosnak. Az ellenzéki pártok nehezményezték, hogy olyan kulcsfontosságú posztokon, mint a gazdasági, pénzügyi vagy munkaügyi tárca, nem volt minisztercseré. Véleményük szerint az új kormány lényegében az előző politikai kurzus folytatását képviseli, s már az első reakciók alapján látható, hogy nehéz lesz a párbeszéd a kisebbségi kormány és az ellenzék között.

Első nyilatkozatai alapján Rajoy az államháztartási hiányt az egyes adónemek emelésével tervezi csökkenteni, ezzel kapcsolatban tárgyalásokat folytatnak az ellenzéki pártokkal. Sajtóhírek szerint az adóemelés a jelenleg 25%-os társasági adót érintheti, illetve a kormány további új különadók (például Euromatrica, valamint a cukrozott italokra kivetendő adó) bevezetéséről is tárgyal, így kívánja plusz bevételhez juttatni a költségvetést.

Rajoynek azonban nemcsak az ellenzékkel kell kompromisszumra jutnia, hanem az Európai Unió elvárásainak is meg kell felelnie, Spanyolország ugyanis gazdasági mutatói miatt 2009 óta túlzottdeficit-eljárás alatt áll. Miután a dél-európai országnak az elmúlt két évben sem sikerült az előzetesen vállalt hiánycélok teljesítését, az Európai Bizottság 2016 július elején szankciós eljárást indított Spanyolország ellen, amelyben az európai strukturális és beruházási alapok felfüggesztésére vonatkozó javaslat, illetve pénzbírság is szerepelt. A Bizottság végül 2016. november 16-án úgy döntött, hogy fel kell függeszteni a túlzottdeficit-eljárást Spanyolországgal szemben. Az ország így jövőre 1 325 millió euro értékben hívhat le uniós támogatásokat, amelyek kulcsfontosságúak a spanyol gazdaság további fejlődésének szempontjából.

A Bizottság döntését az is befolyásolta, hogy egyrészt időközben sikerült a kormányalakítás, másrészt a friss GDP-adatok azt mutatják, hogy a spanyol gazdaság jobban nő a vártnál. A 2016-os évre mind a spanyol kormány, mind az Európai Bizottság 3,2%-ra prognosztizálja a GDP növekedését, és a 2017-es előrejelzéseket is felfelé - 2,3%-ról 2,5%-ra - módosították.

Tartalom

Vezetői összefoglaló	2
Előzmények: a tíz hónapon keresztül tartó belpolitikai válság és bizonytalanság	3
A Rajoy-kormány fő gazdasági célkitűzései, az Európai Unió elvárásainak megfelelően	5
Mariano Rajoy miniszterelnök és kabinetje	7
Mariano Rajoy politikai pályafutása	13

Előzmények: a tíz hónapon keresztül tartó belpolitikai válság és bizonytalanság

2016. első félév: megismételt országgyűlési választások, sikertelen kormányalakítási kísérletek

Spanyolországban **2015. december 20-án** tartottak parlamenti választásokat. A voksolás ugyan a konzervatív Spanyol Néppárt (Partido Popular - PP) győelmét hozta, de Mariano Rajoynak első próbálkozására nem sikerült kormányt alakítani. Pedro Sánchez, a Spanyol Szocialista Munkáspárt (Partido Socialista Obrero Español - PSOE) vezetője sem tudott koalícióra lépni más kisebb pártokkal a törvény által előírt határidőn belül, ezért VI. Fülöp király május elején új választásokat írt ki.

A **2016. június 26-án** megismételt országgyűlési választások eredményei¹ ismét a Néppárt győelmét hozták és ezúttal 14 mandátummal többet sikerült elnyerniük, mint a decemberi választásokon (137 mandátum a 350 fős törvényhozásban), de így sem sikerült megszerezniük az önálló kormányalakításhoz szükséges 176 mandátumot. A 2011 vége óta kormányon lévő PP ezzel - a pártok közül egyedüliként - jelentősen javított az előző választásokon elért eredményéhez képest. A júniusi választások alkalmával második helyen a PSOE végzett: 85 képviselőjük került az új parlamentbe. A megismételt voksolás nagy vesztese az Unidos Podemos koalíció volt, amely a Podemos és az Izquierda Unida pártok tömörülése. A szélsőbaloldali pártszövetség harmadikként végzett, így 71 képviselőt delegált a képviselőházba. Az Unidos Podemosnak így nem sikerült elérnie célját, miszerint vezető politikai erővé váljon a baloldalon, holott a választások előtti felmérések alapján még azt a lehetőséget sem lehetett teljesen kizárni, hogy együtt megnyerhetik a választásokat.² A Ciudadanos (Állampolgárok) nevű liberális középpárt, csakúgy, mint 2015 decemberében, most is negyedikként került be az alsóházba, de sokkal rosszabbul szerepelt, mint akkor, és csak 32 képviselőjük jutott be a parlamentbe (8 mandátumot veszítettek az előző választásokhoz képest).³ A június végi választásokat követően parlamentbe jutott pártokkal való egyeztetés után VI. Fülöp király a PP jelöltjét, Mariano Rajoyt kérte fel kormányalakításra.



¹ <http://resultados.elpais.com/elecciones/generales.html>

² http://politica.elpais.com/politica/2016/06/26/actualidad/1466960454_694602.html

³ http://inforadio.hu/kulfold/2016/06/27/a_konzervativ_neppart_nyerte_a_spanyol_valasztast/

2016 második félév: sikertelen kormányalakítási kísérletet követően ellenzéki fordulat

A miniszterelnököt a spanyol parlament alsóháza választja meg. Első körben abszolút többség (az összes képviselő többsége, azaz 176 támogató szavazat) szükséges a poszt elnyeréséhez. Erre a szavazásra **2016. augusztus 31-én** került sor. Hiába kötött azonban előzetesen megállapodást a Néppárt a 32 mandátummal rendelkező Ciudadanos-szal és az egy mandátummal bíró, kanári-szigeteki regionális párttal (Coalición Canaria - Partido Nacionalista Canario - CCA-PNC) Rajoy miniszterelnök-jelöltségének támogatásáról, az így összegyűlt 170 szavazat nem volt elegendő a kormányalakításhoz, mert a PSOE képviselői és az egyéb ellenzéki pártok mind a két körben Rajoy ellen szavaztak (összesen 180-an voksoltak nemmel).

Így tehát **szeptember elején ismét patthelyzet** alakult ki, melynek következtében a király újabb tárgyalásokat folytatott a képviselőházba jutott pártok vezetőivel, s a parlamenti pártok is újra egyeztetésekre kényszerültek annak érdekében, hogy ne kelljen ismét választásokat kiírni. Az **új kormány megalakításának törvény által megszabott határideje 2016. október 31-e** volt, s amennyiben eddig a dátumig nem sikerült volna a kormányalakítás, akkor másodszorra is meg kellett volna ismételni a voksolást.

Ezt a forgatókönyvet az összes párt szerette volna elkerülni, egyrészt azért, mert a már tíz hónapja tartó belpolitikai válság okozta bizonytalanság még tovább nőtt volna, másrészt azért, mert az ellenzéki pártok – a PSOE, az Unidos Podemos és a Ciudadanos – a válság alatt többször kialakult patthelyzetek, a kiegyezés-képtelenség és a személyes csatározások miatt csak veszítettek népszerűségükből, s egy újbóli választás valószínűleg a Néppárt számára lett volna kedvezőbb.

Emellett fontos kiemelni, hogy mind a spanyol, mind a nemzetközi közgazdasági elemzők és intézmények - köztük a Banco de España elnöke, Luis M. Linde, valamint az Európai Bizottság is - már a tavasz során többször figyelmeztettek arra, hogy az elhúzódó belpolitikai válság és egy esetleges harmadik országgyűlési választás az ország éppen újraindult és ígéretes gazdasági fejlődését erősen visszavethetné, s veszélybe sodorhatná a stabilitást.⁴

Ahhoz, hogy Rajoyt miniszterelnökké választhassák, az ellenzéki pártok, különösen a PSOE képviselői legalább egy részének tartózkodására volt szükség. Ez a kérdés nagyon megosztotta a szocialista pártot, és a válság során belső ellenzék alakult ki, melynek szószólói azon a véleményen voltak, hogy Spanyolország stabilitása és jövője érdekében el kell kerülni az újabb választások kiírását. A PSOE főtitkára, Pedro Sánchez azonban elutasította a Rajoy-jal kötendő kompromisszumot, amibe végül belebukott és október 2-án lemondásra kényszerült. Ezzel megnyílt ugyan az út a kormányalakítás előtt, de a szocialista párt szinte az utolsó pillanatig halogatta a döntést, míg végül a **2016. október 23-ai végrehajtó testületi ülésén mégis úgy határozott**, hogy egy újból megtartott miniszterelnök-jelölési szavazás alkalmával tartózkodásával hozzásegíti Rajoyt a kormányalakításhoz. A párt vezetőségének döntését követően a PSOE tájékoztatta szándékáról VI. Fülöp uralkodót, aki ismét Mariano Rajoyt kérte fel a kormányalakításra.

⁴<http://www.eleconomista.es/economia/noticias/7339893/02/16/Linde-alerta-de-que-el-vacio-de-poder-y-la-incertidumbre-global-lastran-el-PIB.html>

Végül tízhónapnyi huzavona után, a **2016. október 31-én** megtartott miniszterelnök-jelöltségről szóló szavazás során Mariano Rajoyt, a PP vezetőjét választották meg Spanyolország miniszterelnökévé. A szavazás során Rajoy összesen 170 „igen” szavazatot kapott a PP, a Ciudadanos és a CCA képviselőitől. A PSOE képviselőinek nagy része pedig tartózkodásával (68 tartózkodás) támogatta Rajoy miniszterelnökké való kinevezését. Az összesen 111 darab „nem” szavazat (a spanyol kormányfőválasztások történetének eddigi legkevesebb ellenző voksa) a Podemoshoz és a többi ellenzéki párthoz köthető, illetve 15 szavazatot a PSOE képviselői adtak le, így Pedro Sánchez, a PSOE leköszönt főtitkára is „nemmel” szavazott.

Rajoy 2016. november 3-án nevezte meg új kormányának tagjait, akik november 4-én tették le hivatali esküjüket, s az új kabinet még aznap megtartotta első ülését. A most megalakult, 14 fős kormány kisebbségben van a törvényhozásban, és bár a Ciudadanos képviselői igennel szavaztak Mariano Rajoy miniszterelnökké választására, a párt vezetője, Albert Rivera többször világossá tette, hogy nem vállalnak szerepet a kormányban és továbbra is ellenzékben politizálnak majd. Rajoynak ezért minden eddiginél nagyobb erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy párbeszéd és tárgyalások révén támogatókat találjon elképzeléseihez, ellenkező esetben lehetetlenné válhat az új törvénytervezetek elfogadása.

A katalán kormány (Generalitat) szóvivője, Neus Munté az eseményeket követően nyilatkozatban reagált Rajoy kinevezésére, melyben egyrészt kijelentette, hogy hamarosan hivatalosan is felkeresik a miniszterelnököt és időpontot kérnek tőle a katalán függetlenségről tartandó népszavazás kérdésének egyeztetése végett, másrészt pedig hangsúlyozta, hogy álláspontjuk szerint a PSOE „odaajándékozta” a miniszterelnökséget Rajoynak, és ezzel nagy hibát követett el.

A Rajoy-kormány fő gazdasági célkitűzései az Európai Unió elvárásainak megfelelően

Rajoy legfőbb prioritásként a munkahelyteremtést, valamint az államháztartási hiány 3% alá történő csökkentését jelölte meg, utóbbit szeretné 2017 végéig elérni.

Az Európai Bizottság 2016 július elején szankciós eljárást indított Spanyolország ellen, mert a dél-európai ország nem teljesítette hiánycsökkentési kötelezettségeit 2014-ben és 2015-ben, megsértve ezzel a stabilitási és növekedési paktumot. A spanyol államháztartás hiánya 2015-ben a GDP 5,1%-át tette ki, s ezzel jelentősen meghaladta az eredetileg kitűzött, 4,2%-os célt. A deficit jelenleg 4,6%-on áll, így a kormány kénytelen volt megszorításokat vállalni az elkövetkezendő évekre annak érdekében, hogy Spanyolország elkerülje az Európai Bizottság által kilátásba helyezett szankciókat a túlzott államháztartási hiány miatt. Az uniós szabályok alapján ezért akár pénzbírsággal és az uniós alapokból származó források folyósításának felfüggesztésével is büntethették volna az országot. A pénzbírságok összege legrosszabb esetben elérhette volna a GDP 0,2%-át.⁵

A 2009 óta túlzottdeficit-eljárás alatt álló Spanyolország ideiglenes kormánya október közepén nyújtotta be Brüsszelnek a 2017-es költségvetési tervét. Az Európai Bizottság értékelte a benyújtott dokumentációt és megbeszéléseket folytatott az Európai Parlamenttel, majd 2016. november 16-án úgy döntött, hogy fel kell függeszteni a túlzottdeficit-eljárást Spanyolországgal szemben.

⁵ <http://www.elmundo.es/economia/2016/11/08/58221c2be5fdea41668b4684.html>

Ennek megfelelően az európai strukturális és beruházási alapokból történő lehívások felfüggesztésére vonatkozó javaslat is lekerült a napirendről. Spanyolország így jövőre 1 325 millió euro értékben hívhat le uniós támogatásokat, amelyek kulcsfontosságúak a spanyol gazdaság további fejlődésének szempontjából.

A döntésben az is közrejátszott, hogy egyrészt időközben sikerült a kormányalakítás, másrészt a legfrissebb GDP-adatok is azt mutatják, hogy a spanyol gazdaság nagyobb ütemben nő a vártnál. A 2016-os évre mind a spanyol kormány, mind az Európai Bizottság 3,2%-ra prognosztizálja a GDP növekedését, és a 2017-es előrejelzéseket is felfelé - 2,3%-ról 2,5%-ra - módosították.⁶

Rajoy, első nyilatkozatai alapján, az államháztartási hiányt az egyes adónemek emelésével tervezi csökkenteni. November közepén bejelentette, hogy a személyi jövedelemadó és az általános forgalmi adó növelését kizártnak tartja, de vannak olyan adónemek, amelyekkel kapcsolatban keresik a kompromisszumokat a Ciudadanoszal és a szocialistákkal annak érdekében, hogy a parlament jóváhagyja a 2017-es költségvetést. Sajtóhírek szerint az adóemelés elsősorban a társasági adót érintheti, illetve a kormány más olyan új adónemek bevezetéséről is tárgyal, amelyek segítségével plusz bevételhez juthatna a költségvetés. A társaságiadó-kulcs jelenleg 25%-os, de vannak olyan kedvezményes kategóriák is, amelyek esetében 20%, illetve 15% a fizetendő társasági adó. Fontos megjegyezni, hogy az általános társasági adó Spanyolországban 2014-ben még 30%, 2015-ben pedig 28% volt.⁷ Cristóbal Montoro Romero pénzügyminiszter bizakodó a társasági adó mértékének emelésével kapcsolatban, mert ez a szocialista párt választási programjában is szerepelt. Emellett azt is vizsgálják, hogy az üzemanyagok, a dohányipari termékek és az alkohol után már most is fizetendő különadókból származó bevételeket miként lehetne növelni és esetleg ezt a fajta különadót kiterjesztenék a magas cukortartalmú italokra is. Végül, de nem utolsósorban ismét "terítékre" került a közúti szállítás megadóztatásának lehetősége, így például a több európai országban már használatos, úgynevezett „Euroviñeta” („Eurovignette”) bevezetése.⁸

Ami a spanyol munkaerő-piacot illeti, Brüsszel a jelenlegi 20%-os munkanélküliségi ráta helyett 2018-ra 16,5%-os rátát vár, s ez azt jelenti, hogy a Rajoy-kormánynak az elkövetkezendő két évben mintegy 1,5 millió új munkahelyet kellene teremtenie.⁹

⁶ http://www.borsaitaliana.it/borsa/notizie/radiocor/economia/dettaglio/nRC_16112016_1859_536183421.html

⁷ <http://infoautonomos.economista.es/fiscalidad/impuesto-de-sociedades/>

⁸ <http://www.elmundo.es/economia/2016/11/17/582cc395e5fdea18028b4666.html>

⁹ <http://www.elmundo.es/economia/2016/11/08/58221c2be5fdea41668b4684.html>

Mariano Rajoy miniszterelnök és kabinetje¹⁰¹¹

Miniszterelnök: Mariano Rajoy Brey



A 61 éves, jogász végzettségű néppárti politikus, Mariano Rajoy a spanyol demokrácia 40 éves történetének hatodik miniszterelnöke. Rajoy 2004-től a Partido Popular elnöke, 2011 novembere óta Spanyolország miniszterelnöke. 2015 decemberétől 2016 októberéig korlátozott jogkörrel rendelkező ügyvezető miniszterelnökként tevékenykedett, míg végül 2016. október 31-én ismét miniszterelnökké választotta a spanyol parlament.

Az új kormány összetétele alapján elmondható, hogy a miniszterelnök a gazdasági stabilitás fenntartását, ezen belül elsősorban az államháztartási hiány csökkentését, az Európai Unióval való szoros együttműködést és a katalán függetlenségi törekvések kezelését tartja kiemelten fontosnak. A második Rajoy-kormány 13 miniszterből (8 férfi és 5 nő) és a miniszterelnökből áll. Az előző kabinetből 7 miniszter megtartotta pozícióját, 3 leköszönt és 6 új néppárti politikus került miniszteri székbe. A legfontosabb cserék a belügyi, a külügyi, a védelmi és a fejlesztési tárcáknál történtek.

Miniszterek, akik megtartották tisztségüket:

Miniszterelnök-helyettes, a miniszterelnökséért és a területi közigazgatásért felelős miniszter: Maria Soraya Sáenz de Santamaría¹²



A Spanyolország legbefolyásosabb asszonyaként emlegetett, jogász végzettségű 45 éves Maria Soraya Sáenz de Santamaría 2000-ben kezdett el Rajoy csapatában dolgozni, jogi tanácsadóként segítette az Aznar-kormány akkori miniszterelnök-helyettesét. Politikai karrierje ezután szorosan Rajoyhoz kötődött. 2004-ben került be először a parlamentbe, 2008-tól a Néppárt szóvivője, majd a 2011-es kampány során Rajoy „jobb keze” volt. A sikeres választási kampányt, a Partido Popular elsöprő győzelmét követően az első Rajoy-kormányban is kiemelten fontos szerepet kapott: miniszterelnök-helyettes és kormányzóvivő volt, valamint 2013-tól a kormány végrehajtó gazdasági bizottságának elnöke.

2016. november 4-étől tovább bővült az általa irányított terület: mostantól a területi közigazgatás is a vezetése alá tartozik, a kormányzóvivői feladatokat azonban már Íñigo Méndez de Vigo látja el. A „területi közigazgatás”, mint külön miniszteri tárca létrehozásával Rajoy az erősödő katalán függetlenségi törekvések kezelését Soraya Sáenz de Santamaríára bízta. Katalónia 2017 őszére népszavazást tervez kiírni a Spanyolországtól való elszakadás kérdésében, ezért az új kormány számára ez az egyik legnagyobb kihívást jelentő ügy a most kezdődő ciklusban.

¹⁰ http://politica.elpais.com/politica/2016/11/03/actualidad/1478160800_238306.html és <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/index.aspx> és <http://www.sueldospublicos.com/texto-diario/mostrar/525092/diez-catorce-miembros-gobierno-funcionarios-mayoria-entraron-politica-treintena>

¹¹ A szekcióban használt képek forrása a spanyol kormány honlapja: <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/index.aspx>

¹² <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mpr.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Soraya_S%C3%A1enz_de_Santamar%C3%ADa és <http://www.modelocurriculum.net/biografias/politicos/soraya-saenz-de-santamaria> és http://politica.elpais.com/politica/2016/11/03/actualidad/1478163989_287276.html

Gazdasági, ipari és versenyképességi miniszter: Luis de Guindos¹³

Az 1960-as születésű közgazdászt, Luis de Guindost 1996-ban nevezték ki az Aznar-kormány gazdaságpolitikai és trösztellenes általános igazgatójává, ettől kezdve a Néppárt gazdaságpolitikájának meghatározó személyisége lett. Luis de Guindos az első Rajoy-kormány (2011-2015) gazdasági és versenyképességi minisztere volt, majd az új kormány megalakulásával kompetenciái kibővültek, így most már az ipar is hozzá tartozik.



Luis de Guindos a nemzetközi politikai és gazdasági élet szereplői által is elismert közgazdász-politikus. Legfőbb intézkedései – hitelfelvétel az Európai Uniótól, a Sareb (Bad Bank) létrehozása – nyomán Spanyolországban 2012-ben sikerült elkerülnie a csődeljárást és visszaállítani a bankrendszer stabilitását a spanyol ingatlanpiaci-pénzügyi válság idején. Újbóli kinevezését a Ciudadanos is támogatta.

A miniszternek a jövőben is fontos szerep jut majd az EU-val való tárgyalások koordinációjában, Spanyolország ugyanis megszorítások vállalásával kerülte el, hogy a túlzott államháztartási hiány miatt az Európai Bizottság szankciókkal sújtsa. **A 3%-os hiánycél teljesítése az új spanyol kormány egyik fő gazdasági célkitűzése.**

Luis de Guindosnak nem volt könnyű dolga az elmúlt években és a második Rajoy-kormány idején is hasonló kihívásokkal kell majd szembenéznie. Az első ciklusban egy szinte „szabadesésszerűen” csökkenő gazdaságot vett át, amikor a spanyol bankok nemteljesítő hitelállománya hatalmas méreteket öltött, és Spanyolországban 6 millió fő felett volt a munkanélküliek száma.

Guindos intézkedéseinek köszönhetően a spanyol gazdaság jelenleg kétszer olyan gyorsan nő, mint az EU-s átlag: a legfrissebb, 2016. évi előrejelzések szerint a spanyol GDP 3,2%-kal növekszik majd.¹⁴ Ezzel párhuzamosan 4,5 millió főre sikerült csökkenteni a munkanélküliek számát. A gazdasági válság hatásait azonban Guindos sem volt képes maradéktalanul felszámolni: a GDP még mindig elmarad a válság előtti szinttől, és a munkanélküliségi ráta is közel 20%-os. A spanyol gazdaság továbbra is komoly problémákkal küzd, az államadósság hatalmas terhet jelent és a bankrendszer - bár már egészségesebb képet mutat -, még mindig sérülékeny. Ahhoz, hogy sikerüljön teljesíteni az EU felé vállalt hiánycélt és fenntartható legyen a gazdasági növekedés, további reformokra van szükség az adórendszerben és a munkaerő-piacon is.

Pénzügyi és közszolgálati miniszter: Cristóbal Montoro Romero¹⁵



A 66 éves közgazdász-professzor politikai karrierjét az első Aznar-kormány (1996-2000) idején, gazdasági államtitkárként kezdte, majd a második Aznar-kormányban (2000-2004) pénzügyminiszterré lépett elő. Montoro ezt követően, 2004-2008 között, európai parlamenti képviselő volt. Az első Rajoy-kormány (2011-2015) alatt is a pénzügyi és közszolgálati miniszteri tárcát vezette, s annak

¹³ http://politica.elpais.com/politica/2016/11/03/actualidad/1478164089_184473.html és <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mineco.aspx>

¹⁴ http://economia.elpais.com/economia/2016/11/11/actualidad/1478877640_609855.html

¹⁵ http://politica.elpais.com/politica/2016/11/03/actualidad/1478171384_827835.html és <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/minhap.aspx>

ellenére is megtartotta pozícióját, hogy az előző ciklus során az egyik legkritikusabb tagja volt a kabinetnek és gyakran támadta Rajoyt. Montoro hatásköre viszont valamelyest csökkent, mert az eredetileg hozzá tartozó közigazgatási tárca átkerült Soraya Sáenz de Santamaría miniszterelnök-helyetteshez. Az előző ciklus során hozott intézkedései – így például az adóemelések és a meglehetősen ellentmondásos adóamnesztia - a Rajoy-kormány legnépszerűtlenebb intézkedései voltak. Montoro emellett összetűzésbe került a köztisztviselői karral is.

Foglalkoztatási és szociális biztonságért felelős miniszter: María Fátima Báñez García¹⁶

A 49 éves, jogász és közgazdász végzettségű Fátima Báñez García foglalkoztatási és szociális biztonságért felelős miniszter is folytathatja az előző Rajoy-kormány idején megkezdett munkáját. Báñez nevéhez fűződik a 2012-es munkaerő-piaci reform, amelyet ugyan sokan vitattak, de az akkori, 26%-os munkanélküliségi rátát négy év alatt sikerült 20%-ra csökkenteni. Ez ugyan jelentős javulás, de még mindig magasnak mondható. Báñez 2013-ban a nyugdíjrendszert is megreformálta, újbóli kinevezését a Ciudadanos is támogatta.



Oktatási, kulturális és sportminiszter, valamint kormányzóvivő: Íñigo Méndez de Vigo y Montojo¹⁷



Az 1956-ban Marokkóban született, jogász végzettségű Íñigo Méndez de Vigo az első Rajoy-kormányban (2011-2015) Európai Unióért felelős államtitkárként tevékenykedett, majd egy személycserét követően, 2015 júniusában került az oktatási, kulturális és sporttárca élére. Pozícióját a második Rajoy-kormányban is megtarthatta, s egyben a kiemelten fontos kormányzóvivői feladatokat is ő kapta meg.

Méndez de Vigo kinevezését követően elmondta, hogy azonnal hozzálát az előző ciklus alatt megkezdett oktatásitörvény-módosítás végrehajtásához, amihez egy parlamenti albizottság létrehozását kezdeményezi. A jogszabály ellen eddig 23 alkalommal tüntettek a diákok Spanyolország több mint ötven városában, és követelték az új középiskolai vizsgarendszer visszavonását. A diákok azért vonultak utcára, mert az oktatási reform következtében az idei tanévben nemcsak a végzősöknek kellene érettségi vizsgát tenni, hanem a két évfolyammal fiatalabbaknak is számot kellene adniuk tudásukról, s az egyetemi felvételi pontszámokat az ezen a két vizsgán elért eredményekből számítanák ki.¹⁸

¹⁶ https://es.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1tima_B%C3%A1%C3%B1ez és <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mempleo.aspx>

¹⁷ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/meecd.aspx>

¹⁸ <http://www.elmundo.es/sociedad/2016/10/26/58106918e5fdea95628b4586.html>

Igazságügyi miniszter: Rafael Catalá Polo¹⁹



Az 55 éves madridi származású, jogász végzettségű Rafael Catalá az első Rajoy-kabinetben először a fejlesztési minisztérium államtitkáráként dolgozott, majd 2014-ben kinevezték igazságügyi miniszternek. Ő is azok közé a néppárti politikusok közé tartozik, akik az 1990-es évek óta Rajoy közeli beosztottjaként dolgoztak, így ő is a kormányfő egyik bizalmasa. Catalá legfontosabb célkitűzése, hogy konszenzust teremtsen az igazságügy átalakítása terén.

Az igazságügyi reform a Ciudadanos egyik feltétele volt Rajoy kormányra segítésében, Catalá jelenleg a szocialista párttal tárgyal a reform részleteiről.²⁰

Földművelésügyi, halászati, élelmiszerügyi és környezetvédelmi miniszter: Isabel García Tejerina²¹



Az 1968-as születésű, agrármérnöki és jogi végzettséggel is rendelkező Isabel García Tejerina a második Aznar-kormányban (2000-2004) és az első Rajoy-kormányban (2011-2015) is a Földművelésügyi, Halászati, Élelmiszerügyi és Környezetvédelmi Minisztérium államtitkáráként dolgozott, majd 2014 áprilisában a tárca élére került. A kabinet második legfiatalabb minisztere a második Rajoy-ciklusban is megtarthatta pozícióját.

Újonnan kinevezett miniszterek:

Belügyminiszter: Juan Ignacio Zoido Álvarez²²



Az 1957-es születésű, andalúz származású jogász, Juan Ignacio Zoido Álvarez néppárti politikus kapta meg a belügyminiszteri tárcát. A volt sevillai polgármester (2011-2015), aki Rajoy egyik leghűségesebb támogatója, már 1996-ban, a José María Aznar által vezetett kormányban is az igazságügyi minisztériumban dolgozott főigazgatóként.

Zoido Álvarez Jorge Fernández Díazt, Rajoy egyik személyes jó barátját váltja, aki az előző kormány egyik legtöbbet támadott minisztere volt, s akinek többször a lemondását követelték.

Külügyekért és együttműködésért felelős miniszter: Alfonso María Dastis Quecedo²³

Az 1955-ös születésű, jogász végzettségű diplomata, Alfonso Dastis Quecedo került a külügyi tárca - a katalán



¹⁹ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/280914mjusticia.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Rafael_Catal%C3%A1_Polo

²⁰ http://politica.elpais.com/politica/2016/11/09/actualidad/1478702632_474002.html

²¹ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/magrama.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Isabel_Garc%C3%ADa_Tejerina

²² <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mir.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Juan_Ignacio_Zoido

²³ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/maec.aspx>
http://politica.elpais.com/politica/2016/11/03/actualidad/1478194744_582913.html

függetlenedési törekvések miatt kiemelten fontos minisztérium - élére. Dastis Quecedo diplomáciai karrierje 1983-ban kezdődött, azóta többek között az ENSZ állandó képvisleti titkáráként, hollandiai, valamint európai uniós nagykövetségként is képviselte Spanyolországot. Az első Rajoy-kabinet (2011-2015) egyik kulcsembereként a miniszterelnök nemzetközi találkozóinak előkészítéséért, valamint EU-s nagykövetségként az EU-val való kapcsolatokért felelt. Dastis Quecedo most külügyminiszterként a katalán függetlenség ügye mellett leginkább a Brexit kérdésre fog koncentrálni, főleg azért, mert nagy számban élnek brit állampolgárok Spanyolországban, illetve spanyol állampolgárok az Egyesült Királyságban.

Az új miniszter azt a José Manuel García-Margallo y Marfilt váltja a külügyminiszteri székben, aki nyíltan felvette a harcot az úgynevezett „katalán külképviseletekkel”, valamint Gibraltár visszaszerzésén dolgozott.

Védelmi miniszter: María Dolores de Cospedal²⁴



Az 1965-ös születésű María Dolores de Cospedal, a Néppárt főtitkára kapta a védelmi miniszteri tárcát, ahol Pedro Morenóst váltja. A jogász végzettségű Cospedal kinevezése politikai indíttatású, hiszen a PP főtitkáráként a párt második embere, s emiatt - valamint azért, mert nőként került a védelmi tárca élére - már eddig is sok támadás érte. A védelmi miniszter több komoly kihívás elé néz, ilyen például a védelemre fordított költségvetés - amely a GDP 2%-át teszi ki - közép és hosszú távú tervezése, valamint stabilitásának fenntartása. Emellett új missziók indítását tervezik a spanyolok, többek között újabb 100 katonát és 30 polgárőrt kívánnak Irakba küldeni, de más NATO-missziók támogatása is szerepel a tervek között. Cospedal feladata lesz az is, hogy erősítse az ország kapcsolatait Latin-Amerikával és úgy „pozicionálja” magát, mint a megfelelő kapcsolódási pontot a latin-amerikai országok és Európa között.

Fejlesztési miniszter: Íñigo Joaquín de la Serna Hernáiz²⁵



Az 1971-es születésű mérnök 2007-2015 között Santander város polgármestereként tevékenykedett, emellett 2012-2016 között az Európai Helyi és Regionális Önkormányzatok Tanácsát (CEMR) vezette. Serna Hernáiz fejlesztési miniszterré történő kinevezését a sajtó és a közvélemény is pozitívan fogadta.

Az első Rajoy-kormány fejlesztési minisztere Ana María Pastor Julián volt, aki 2011 decemberétől 2016 júliusáig töltötte be ezt a pozíciót, vagyis egészen addig, amíg a spanyol parlament alsóházának elnökévé nem választották.

²⁴ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mde.aspx> és <http://www.larazon.es/espana/maria-dolores-de-cospedal-el-salto-al-gobierno-de-la-numero-dos-del-pp-MM13861296#.Ttt11nHAGKMODGU>

²⁵ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/mfom.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Ana_Pastor_Juli%C3%A1n

Energetikáért, turizmusért és a digitális fejlődésért felelős miniszter: Álvaro María Nadal Belda²⁶



Az 1970-es születésű Nadal Belda a Harvard Egyetemen végzett közgazdászként. Bár eddig a „háttérben” dolgozott, s ezért a nyilvánosság számára nem volt annyira ismert mint a többi miniszter, mégis fontos szerepet töltött be az első Rajoy-kormány gazdasági technikai tanácsadó testületének vezetőjeként, illetve államtitkári rangban is dolgozott. Ez a szervezet a miniszterelnöknek közvetlenül ad gazdasági tanácsokat és a választási kampány során is ez a testület dolgozza ki a gazdasági programot. Sajtóhírek szerint az elmúlt öt évben azonban gyakran összetűzésbe keveredtek Luis de Guindos gazdasági miniszterrel. Érdekesség az is, hogy az újonnan kinevezett miniszter ikertestvére, Alberto María Nadal Belda az előző Rajoy-kabinet energetikai szakállamtitkára volt, s őt is a miniszteri szék lehetséges várományosai között emlegették.

Egészségügyi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter: Dolors Monserrat i Monserrat²⁷



Az 1973-as születésű, katalán származású, jogász végzettséggel rendelkező Monserrat a negyedik politikus, aki az eddigi Rajoy-kormányokban az egészségügyi miniszteri tárcával „próbálkozik”. Az előző ciklus alatt kétszer is történt minisztercseré, az első egészségügyi miniszter Ana Mato (2011-2014), a második Alfonso Alonso (2014-2016 augusztus) volt, végül pedig ideiglenesen Fatima Báñez (2016 augusztus-november) vette át a tárca vezetését.

Az egészségügy a másik olyan terület, ahol kiélezett a viszony az ellenzék és a Néppárt között. Alfonso Alonso korábbi egészségügyi miniszter ugyanis hozott egy olyan, nagy felháborodást kiváltó rendeletet, amely kimondta, hogy azokat a bevándorlókat, akik nem rendelkeznek megfelelő okmányokkal, nem kötelesek ellátni a sürgősségi osztályokon. Az ellenzék szeretné ezt a rendeletet eltörölni, illetve az általános sürgősségi ellátást visszaállítani.

Emellett van egy másik megoldásra váró probléma is: rendezni kellene az évek óta fennálló finanszírozási vitát a központi fenntartó és a tartományi kormányzatok között. Ez utóbbiak több mint 15 millió eurós tartozást halmoztak fel az egyes beszállítókkal szemben, s a tartozást végül a Regionális Likviditási Alapból (FLA) kellett kiegyenlíteni.

²⁶ <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/minetur.aspx> és http://www.eldiario.es/economia/alvaro_nadal_sorayos_ministro_0_576392779.html

²⁷ http://www.lainformacion.com/politica/parlamentaria-catalana-Dolors-Monserrat-Sanidad_0_968604652.html és <http://www.lamoncloa.gob.es/gobierno/gabinete/Paginas/msssi.aspx>

Mariano Rajoy politikai pályafutása²⁸

Rajoy politikai pályafutását 1981-ben kezdte, amikor az Alianza Popular (a mai Néppárt elődje) támogatásával megválasztották a Galíciai Autonóm Terület parlamenti képviselőjévé. A nyolcvanas évek elején több különböző pozíciót is betöltött a galíciai kormányban. 1986-ban rövid ideig képviselő volt a madridi parlamentben, majd visszatért Galiciába és a regionális kormány elnökhelyettese lett. A Partido Popular 1989-es megalakulását követően Rajoy a párt jelöltjeként a galíciai Pontevedra járás képviselője lett a nemzeti parlamentben. Beválasztották a párt országos Végrehajtó Tanácsába (Comité Ejecutivo Nacional), majd José María Aznar pártelnökké történt, 1990-es megválasztását követően a Néppárt főtitkár-helyettese lett, s ezt a pozíciót egészen 2003-ig töltötte be.

A Néppárt 14 évi ellenzékiesség után, 1996-ban José María Aznar vezetésével megnyerte a választásokat. Rajoy a választási győzelmet követően megalakult, nyolc évig (1996-2004) kormányon lévő Aznar-kabinetben több különböző miniszteri tisztséget is betöltött: 1996-1999 között a közigazgatási, 1999-től 2000-ig pedig a művelődési és kulturális tárca élén állt.

Rajoy vezette a Néppárt rendkívül sikeres, 2000. évi országgyűlési választási kampányát, s Aznar elsőprő győzelmét követően első miniszterelnök-helyettes és kancelláriaminiszter lett. 2001-2002 között belügyminiszterként szolgált, majd visszatért a kancelláriaminiszteri posztra. 2003-tól a kormányzóvivői feladatokat is ellátta. 2003-2004-ben a Néppárt főtitkára lett, majd 2004-ben a pártvezetés Aznar javaslatára a párt elnökévé választotta, mely pozíciót azóta is folyamatosan ő tölti be.

A 2004-es országgyűlési választásokat azonban – a választások előtt három nappal történt, 191 halálos áldozatot követelő madridi merényletek miatt – az egyébként nyeresre álló Néppárt elveszítette, s ez nagy törést okozott nemcsak Rajoy politikai előmenetelében, de a Néppárt dinamizmusában is. A 2004-es választásokat a José Luis Rodríguez Zapatero vezette Spanyol Szocialista Munkáspárt nyerte, így Rajoy és pártja hét évre ellenzékbe szorult. A 2011 novemberi választásokon azonban a Rajoy vezette Néppárt elsőprő győzelmet aratott, 10,7 millió szavazattal a szavazatok 44,62%-át szerezte meg, s 186 képviselőt delegált a parlamentbe, amivel sikerült abszolút többséget szereznie. Mariano Rajoy 2011. december 20-án letette a miniszterelnöki esküt, és azóta ő Spanyolország kormányfője.

Rajoyt a spanyol újságok és politikai elemzők sokáig úgy jellemezték, mint aki minden poszton beválik, bárhol „bevethető” vezető. A 2013 elején kirobbant, Luis Bárcenas nevéhez fűződő korrupciós botrány azonban igencsak megtépázta Rajoy hírnevét. A Néppárt egykori pénztárnokát 2013-ban csalás és pénzmosás gyanújával tartóztatták le, nyilvánosságra került ugyanis, hogy az 1990-es évek kezdete óta svájci bankszámlákon 48 millió eurót gyűjtött össze, melynek eredetéről nem tudott elszámolni. Az El Mundo és az El País napilapok által közölt, nagy felháborodást kiváltó, úgynevezett „Bárcenas-listák” szerint számos politikus éveken keresztül kenőpénzt kapott a párttól.

²⁸ <http://www.rajoy.es/en-confianza-biografia.html> és <http://www.lamoncloa.gob.es/presidente/biografia/Paginas/index.aspx> és https://es.wikipedia.org/wiki/Mariano_Rajoy#Responsabilidades_como_ministro_.281996-2003.29

Mariano Rajoy kormányfő neve is szerepelt a volt pénztárnok feljegyzésein, melyeken a kifizetéseket vezette. Bárcenas azt állította, hogy Rajoynak tíz éven keresztül évi 25 200 eurót adott a Néppárt. Ezeket az „extra” juttatásokat a Néppárt illegális forrásokból szerezte be: olyan nagyvállalkozóktól származtak, akik főként az építési és ingatlanüzletben voltak érdekeltek, s ők voltak a példátlan spanyol építési láz idején hozott kormányzati döntések fő haszonélvezői.²⁹ A Bárcenas-üggyel kapcsolatos jogi eljárások a mai napig tartanak és az új Rajoy-kormány védelmi miniszterét, María Dolores de Cospedalt is személyesen érintik.³⁰

²⁹ https://es.wikipedia.org/wiki/Luis_B%C3%A1rcenas

³⁰ <http://www.elmundo.es/espana/2016/11/03/581a1da3468aebda7f8b4575.html>